

## PLAN PRACY Z HISTORII

### KLASA 7b i 7c

Notatki, ćwiczenia, karty pracy należy wydrukować, uzupełnić i wkleić do zeszytu **lub** przepisać pod tematem lekcji.

Można się ze mną kontaktować poprzez e-mail: [urszula74@interia.pl](mailto:urszula74@interia.pl)

#### 1. i 2. TEMAT: Walka o granice. (2 lekcje)

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Walka o granice* s. 176-182
- Zapoznaj się z notatką i wykonaj ćwiczenie – załącznik 1
- Obejrzyj film: <https://vod.tvp.pl/video/polskie-100-lat,odc-4-walka-o-granice-1918-1921,45230308>

#### 3. TEMAT: Wojna polsko-radziecka.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Wojna polsko-radziecka* s. 183-189
- Uzupełnij kartę pracy – załącznik 2

#### 4. TEMAT: Rzeczpospolita Polska.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Rzeczpospolita Polska* s. 190-195
- Zapoznaj się z notatką i wykonaj polecenie – załącznik 3
- Obejrzyj film: <https://vod.tvp.pl/video/polskie-100-lat,odc-5-spory-o-ksztalt-ustroju-ii-rp,45230310>

#### 5. TEMAT: Pierwsze lata niepodległej Polski.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Pierwsze lata niepodległej Polski* s. 196-202
- Przepisz do zeszytu 4 i 5 punkt *To, co najważniejsze!* s. 202 Reformy Grabskiego i Skutki reform Grabskiego

Notatka1. Koncepcje wytyczenia granic Polski:

- inkorporacyjna - Roman Dmowski – państwo narodowe. Na przyłączonych ziemiach ludność niepolaska powinna być w mniejszości, aby łatwo ją było spolonizować.
- federacyjna - Józef Piłsudski – blok państw na wschodzie, od Litwy po Ukrainę, tworzący federację z Polską.

2. Walki o Lwów.

**1 listopada 1918 r.** wybuchły walki o Lwów między Ukraińcami a Polakami, wśród których były **Orleńskie** - polscy harcerze i uczniowie lwowskich szkół. Walki trwały trzy tygodnie. Po przybyciu oddziałów wojska polskiego Lwów znalazł się w rękach Polaków.

3. Powstanie wielkopolskie.

**27 grudnia 1918 r.**, po przyjeździe **Ignacego Paderewskiego** do Poznania (26. 12), wybuchło powstanie. W lutym 1919 r. podpisano rozejm kończący walki polsko-niemieckie w Wielkopolsce. Na mocy traktatu wersalskiego Polska otrzymała większość Wielkopolski i Pomorze Gdańskie bez Gdańska, który ogłoszono **wolnym miastem** pod nadzorem Ligi Narodów.

4. Górny Śląsk.

- a) prześladowania Polaków przez Niemców;
- b) **sierpień 1919 r. – I powstanie śląskie** – przegrane przez Polaków i przybycie na Śląsk wojsk francuskich, angielskich oraz włoskich;
- c) zamachy niemieckie na Polaków;
- d) **sierpień 1920 r. – II powstanie śląskie** – przegrane przez Polaków;
- e) marzec **1921 r. - plebiscyt**, który wygrali Niemcy, głosami przybyłej z Niemiec ludności urodzonej na Śląsku;
- f) **2/3 maja 1921 r.** – wybuch **III powstania śląskiego**, którego dyktatorem został **Wojciech Korfanty**;
- g) ententa przyznała Polsce ok. 29% spornego obszaru, ale z większością terenów przemysłowych.

5. Śląsk Cieszyński.

W 1919 r. wojska czeskie zajęły Zaolzie. Władze polskie, zajęte walką na wschodzie, zgodziły się na rozpatrzenie sprawy przez Radę Ambasadorów. W **1920 r.** Rada przyznała Zaolzie Czechosłowacji.

6. Warmia i Mazury.

W lipcu **1920 r.** Polska przegrała plebiscyt na Warmii i Mazurach, otrzymała jedynie skrawki spornych ziem.

Ćwiczenie

Uzupełnij tabelę – tak jak w przykładzie.

| NAZWA SPORNEGO OBSZARU | CO ZADECYDOWAŁO O PRZYNALEŻNOŚCI TEGO OBSZARU? | JAKIE TERENY PRZYŁĄCZONO DO POLSKI?                         |
|------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Wielkopolska           | Powstanie wielkopolskie i traktat wersalski.   | Większość Wielkopolski (tereny opanowane przez powstańców). |
| Warmia i Mazury        |                                                |                                                             |
| Pomorze Gdańskie       |                                                |                                                             |
| Górny Śląsk            |                                                |                                                             |
| Zaolzie                |                                                | Nie przyłączono żadnych terenów – Polska utraciła Zaolzie.  |

### Galicja Wschodnia w polskich rękach!!!

Śpieszymy donieść, że dobiegł końca bój z ..... o Galicję. Po zdobyciu ....., w maju ..... r. Naczelnik Państwa ..... poprowadził ofensywę zakończoną wyparciem wrogich wojsk ze spornego terenu. Humory polskie psują jednak postępy ....., wciąż pracę na Zachód. Na początku ..... r. komuniści zdobyli ..... oraz ....., a w lutym doszło do starć z wojskami polskimi. Nasza armia odebrała wrogowi zajęte miasta. W chwili tryumfu Naczelnik podjął jednak decyzję o ..... ofensywy. Za większe zagrożenie uznał bowiem „białych” generałów rosyjskich niż .....

### Umowa z Petlurą. Kijów zdobyty.

Realizując ideę ..... państw Europy Środkowo-Wschodniej, która łączyłby sojusz z Polską, Józef Piłsudski podpisał w ..... r. sojusz z dowódcą ..... – Semenem Petlurą. Na jego mocy Polacy uznali niepodległość ....., a ta zrzekła się ..... . Wspólna akcja obu armii doprowadziła do ofensywy przeciw ..... i zajęcia ..... w maju ..... r.

### Ofensywa bolszewików

Wspólna akcja z Ukraińcami odniosła sukces, jednak na krótko. Radziecka ..... ruszyła w połowie maja ..... r. i szybko okazało się, że jej celem jest ..... . Utrata ..... w początkach czerwca, a potem ....., ..... i ..... w lipcu ukazały czarno na białym powagę i grozę sytuacji. Społeczeństwo zjednoczyło się w walce o utrzymanie niepodległości. Na początku lipca powstała ..... i ogłoszono apel „.....”, wzywający do obrony kraju. Odpowiedziało na niego ..... tysięcy ochotników.

### Decydujące starcie pod Warszawą

Gdy w ..... 1920 r. Armia ..... dotarła pod Warszawę, Naczelnik ..... podjął decyzję o ataku wojsk polskich znad rzeki ..... . Jego przeprowadzenie oznaczało konieczność utrzymania stolicy, nim polskie oddziały zostaną przygotowane. Bohaterska obrona miasta trwała od ..... do ..... **sierpnia 1920**. Straty były ogromne, ale Warszawa została utrzymana. . ..... sierpnia ruszyła polska kontrofensywa. Wbiła się na tyły armii bolszewików i rozgromiła siły atakujące stolicę. Sukces Polaków był tak ogromny i nieoczekiwany, że nazwano go „.....”. Wojska radzieckie w panice zaczęły uciekać na wschód.

### Ustalenie granic

Klęska wojsk radzieckich we wrześniu w bitwie nad ..... przypieczętowała porażkę ..... . W październiku obie strony zawarły rozejm, a w **marcu ..... r.** w Rydze podpisano traktat pokojowy. Na jego mocy ustalono ..... granicę Rzeczypospolitej. Koncepcja ..... Piłsudskiego poniosła klęskę. Naczelnik liczył jeszcze na porozumienie z Litwą, ale na przeszkodzie stanęła sprawa ..... . Większość mieszkańców miasta stanowili Polacy, Piłsudski postanowił więc je odzyskać. W tym celu w ..... r. upozorował ..... który zajął miasto wraz z okręgiem i ogłosił tam powstanie ..... . Po dwóch latach przyłączono ją do Polski. Na wieść o tym Litwa ogłosiła ..... z Polską.

Kiedy, z kim Polacy stoczyli bitwę warszawską i jaki był jej rezultat? Wyjaśnij, jakie były konsekwencje tego wydarzenia.

.....

.....

.....

## 1. Trudności Rzeczypospolitej:

- różnice gospodarcze, ustrojowe, kulturowe i społeczne w trzech byłych zaborach;
- zacofane i rozdrobnione rolnictwo, z którego utrzymywało się 65% mieszkańców kraju;
- bieda i zniszczenia wojenne.

## 2. Struktura narodowościowa (państwo wielonarodowe i wielowyznaniowe):

- Polacy ok. 69%;
- Ukraińcy ok. 14%;
- Żydzi ok. 8%;
- Białorusini, Niemcy i inni.

Narzucony Polsce, i innym państwom Europy Środkowej, **mały traktat wersalski**, czyli **traktat o ochronie mniejszości narodowych**, dawał mniejszościom możliwość wnoszenia skarg na rząd polski do Ligi Narodów.

3. **17 marca 1921 r.** uchwalona została tzw. **Konstytucja marcowa**. Polska stała się demokratyczną **republiką parlamentarną**, w której władza ustawodawcza (sejm i senat) uzyskiwała przewagę nad wykonawczą (rządem i prezydentem).
4. W **grudniu 1922 r.** Zgromadzenie Narodowe wybrało na prezydenta **Gabriela Narutowicza**, który wkrótce został zamordowany przez fanatycznego zwolennika endecji. Drugim prezydentem został **Stanisław Wojciechowski**.

Polecenie

Wyjaśnij, co oznaczało, że po 1918 r. Rzeczpospolita składała się z „trzech nierównych połówek”. Podaj dwa przykłady uzasadniające to twierdzenie.

.....

.....

.....

.....